

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
20.06.2016

Sak:

Budsjettfordeling 2017 og implementering av ny finansieringsmodell fra 2018

Innstilling til vedtak:

1. Fakultetsstyret godkjenner budsjettfordelingen slik den fremkommer i saksfremlegget med eventuelle endringer som fremkommer i møtet.
2. Fakultetsstyret ber budsjettenhetene budsjettere i tråd med vedtatt ramme.
3. Fakultetsstyret ber om at det arbeides videre med å ha et aktivitetsnivå som er i samsvar med fakultetets finansieringssituasjon.
4. Fakultetsstyret ber dekan nedsette en arbeidsgruppe for å revidere fakultetets budsjettfordelingsmodell etter de hovedprinsippene som legges til grunn for universitetets nye budsjettfordelingsmodell vedtatt av universitetsstyret.
5. Fakultetsstyret ber fakultetet implementere en revidert budsjettfordelingsmodell fra budsjettåret 2018.
6. Fakultetsstyret ber dekanen igangsette et arbeid for å endre aktivitetsnivået tilpasset fakultetets framtidige økonomiske rammer, og jobbe for at UiT har en samlet strategisk tilnærming til omstillingene.

Begrunnelse:

1. Innledning

Helsefak vil i de nærmeste årene oppleve trangere rammer i bevilgningsøkonomien. På UiT sin budsjettkonferanse 25. mai 2016 ble det signalisert betydelige rammekutt både i 2017 og 2018. Rammekuttene skyldes dels at det forventes redusert bevilgning fra KD, dels interne prioriteringer ved UiT.

Det innføres ny finansieringsmodell i UH-sektoren fra og med 2017. De økonomiske konsekvensene for UiT er ikke kjent før forslaget til statsbudsjett for 2017 blir framlagt i oktober, og endelig fastsatt i tildelingsbrevet fra KD i slutten av desember. UiT sin budsjettfordelingsmodell skal tilpasses den nye finansieringsmodellen, og bevilgningen til Helsefak skal tentativt være klar i januar 2017. Helsefak sin budsjettfordelingsmodell må revideres slik at fakultetets interne fordeling harmonerer med endringene i KD sin finansieringsmodell og UiT sin justerte budsjettfordelingsmodell.

Endret finansieringsmodell og usikkerhet knyttet til framtidige rammevilkår stiller nye krav til fakultetets budsjettfordeling. Fakultet bør blant annet ta stilling til hvordan en eventuell omfordelende effekt av ny finansieringsmodellen skal håndteres, og hvordan store kutt i bevilgningen til fakultet skal fordeles internt på fakultetet. Etter en periode med fokus på å øke aktivitetsnivået, synes det nå nødvendig med en større grad av prioriteringer innenfor en ramme som oppleves som stadig trangere.

Fakultetsledelsen ønsker å gi enhetene forutsigbare økonomiske rammevilkår, og samtidig sørge for at fakultetets framtidige budsjettfordelinger håndterer endringer i bevilgningen bedre enn i dag. Det foreslås derfor at budsjettfordelingen for 2017 baseres på fakultetets eksisterende budsjettfordelingsmodell og vedtatt tildeling for 2016. Fordelen med dette er at enhetene allerede nå kan gjøres kjent med rammene for 2017, noe som gjør dem bedre i stand til å planlegge aktivitetsnivået for kommende år. Ulempene er at tildelingen til den enkelte enhet ikke nødvendigvis blir tilpasset den nye finansieringsmodellen i sektoren, og at tildelingen samlet sett kan bli for stor eller liten i forhold til bevilgningen som Helsefak får i januar 2017.

Videre foreslås det at fakultetets budsjettfordelingsmodell revideres etter at konsekvensene av ny finansieringsmodell i sektoren og justert budsjettfordelingsmodell for UiT er klar. Dette vil gi tilstrekkelig tid til å revidere fakultetets budsjettfordelingsmodell på en god og framtidsrettet måte.

2. Økonomiske rammevilkår i bevilgningsøkonomien

2.1 Økonomiske utsikter

2017 - 2018

I UiT sin budsjettkonferanse 25. mai 2016 ble det signalisert at Helsefak får et samlet rammekutt på 26 mill. kr i løpet av 2017 og 2018¹. Rammekuttene skyldes dels avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen i offentlig sektor, dels interne prioriteringer ved UiT i form av økt strategisk pott ved UiT, investeringer i bygg, samt økte drifts- og vedlikeholdskostnader for nybyggene. Rammekuttet er et estimat beregnet ut fra Helsefaks relative andel av UiTs basisbevilgning, og kan bli både større eller mindre enn antatt. I tillegg kommer rammekuttet på 8 mill. kr i UiT sin reviderte budsjettfordeling for 2016 som ikke er viderefordelt internt på fakultetet. Dette medfører at Helsefak i løpet av 2017 og 2018 må håndtere at bevilgningsøkonomien svekkes permanent med ca. 34 mill. kr. Omstillingsbehovet for hele UiT er beregnet til 179 mill. kr for perioden 2016-2018. Dette utgjør 6,1% av den samlede KD-bevilgningen til UiT for 2016.

2.2 Økonomisk utvikling og dagens situasjon

¹ Presentasjon fra UiTs budsjettkonferanse 25.mai 2016

2011 - 2015

Helsefak sitt regnskap viser at personalkostnadene utgjør en stadig større andel av totale kostnader. Flere enheter gir tilbakemelding om at de i liten grad kan tildele driftsmidler etter at personalkostnadene er budsjettet, og peker på at dette har uheldige konsekvenser for utførelsen av samfunnsoppdraget. Samtidig viser regnskapet konsekvent store mindreforbruk i forhold til budsjett, og avsetningene øker.²

2016

Pr. 9. juni 2016 viser Helsefak sitt budsjett at avsetningene i løpet av 2016 skal reduseres med 48 mill. kr i bevilgningsøkonomien. På samme tid i fjor tilsa fakultetets budsjett at avsetningene skulle reduseres med 37 mill. kr i løpet av 2015, mens årsresultatet for 2015 derimot viste at avsetningene i bevilgningsøkonomien økte med 8 mill. kr. Dersom budsjettavviket i 2016 blir like stort som i 2015 vil ikke avsetningene reduseres i løpet av 2016.

I Helsefak sitt budsjett for 2016 er det derimot iverksatt flere tiltak som kan føre til lavere budsjettavvik og øke sannsynligheten for at avsetningene reduseres:

- Satsen for forventet lønnsvekst er justert ned, noe som øker sannsynligheten for at regnskapet for inneværende år vil vise merforbruk i forhold til budsjetterte personalkostnader.
- IHO er underfinansiert etter siste fusjon, og har inntil videre budsjettet med høyere kostnader enn inntekter.
- Samlet sett budsjetterer Helsefak i 2016 med 11 mill. kr mer i prototype 10³-kostnader enn summen av tilgjengelige prototype 10-avsetninger og prototype 10-inntekter.

Ubrukte avsetninger uten forpliktelser pr. 31.12.2015 har blitt omdisponert⁴ og det meste av disse avsetningene brukes til å styrke prototype 10-budsjettet for 2016. Etterbetalingen av dekningsbidrag fra Helse Nord er disponert på samme måte. Tiltakene bidrar til å opprettholde aktivitetsnivået ved fakultet i 2016, men er alene ikke egnet til å løse grunnleggende problemstillinger som for eksempel forholdet lønn/drift.

Ved utgangen av 1. tertial 2016 viste Helsefak sitt regnskap for bevilgningsøkonomien et mindreforbruk på 21 mill. kr i forhold til budsjett⁵. Effekten av at satsen for forventet lønnsvekst er justert ned vil først ses senere på året, og da spesielt i desember når konsekvensene av lokale lønnsforhandlinger blir regnskapsført.

3. Implementering av ny finansieringsmodell fra 2018

² Årsresultat 2015 – Det helsevitenskapelige fakultet (ePhorte 2016/1107)

³ Prototype 10 – Ordinær drift: Det meste av bevilgningsøkonomien består av aktiviteter som er finansiert innenfor budsjettåret/ikke øremerkede midler. Dersom det ved årsavslutningen er avsetninger knyttet til udisponerte prototype 10-midler, kan disse omdisponeres av fakultetsstyret iht. Helsefaks retningslinjer for behandling av avsetninger (ePhorte 2011/510-67).

⁴ Avsetninger pr. 31.12.2015 ved Det helsevitenskapelige fakultet: Ubrukte midler i BEV og BOA (2016/1107)

⁵ Økonomirapport pr. 1. tertial 2016 – Det helsevitenskapelige fakultet (2016/1107)

Den årlige bevilgningen til Helsefak fordeles internt på fakultetet i henhold til vedtatt budsjettfordelingsmodell⁶. Fordelingen tar normalt utgangspunkt i UiT sin foreløpige budsjettfordeling i juni, og vedtas av fakultetsstyret i desember.

På grunn av ny finansieringsmodell i sektoren vil ikke Helsefak få noen foreløpig budsjettfordeling fra UiT i juni. Dersom fakultetet skal gjennomføre sin interne budsjettfordeling i 2017 i tråd med ny finansieringsmodell, kan ikke dette gjøres før tildelingen fra UiT er klar og nødvendige justeringer i fakultetets budsjettfordelingsmodellen er på plass. Dette innebærer i så tilfelle at instituttene/enhetene ikke blir tildelt sine rammer for 2017 før våren 2017.

Fakultetsledelsen ønsker å gi enhetene forutsigbare økonomiske rammevilkår, noe som er lite forenelig med å vente til våren 2017 med budsjettfordelingen for 2017. Dersom budsjettfordelingen for 2017 gjennomføres med eksisterende budsjettfordelingsmodell kan dette bidra til økt forutsigbarhet for enhetene fordi budsjettfordelingen kan gjennomføres tidligere. I tillegg sørger dette for tilstrekkelig tid til å revidere fakultetets budsjettfordelingsmodell på en god måte.

Fordelene med å avvente revideringen av budsjettfordelingsmodellen er mange:

- Konsekvensene av ny finansieringsmodell i sektoren er kjent
- Konsekvensene av UiT sin justerte budsjettfordelingsmodell er kjent
- Årsresultat og budsjettavvik for 2016 er kjent
- Avsetningene ved utgangen av 2016 er kjent
- Ev. budsjettert merforbruk i 2017 som ikke har dekning i prototype 10-avsetningene er kjent
- Om ønskelig er det tid å gjennomføre en større revisjon av Helsefak sin budsjettfordelingsmodell

I revideringen av budsjettmodellen må det ses på håndtering av endringer i bevilgningen. Dagens budsjettfordelingsmodell innarbeider rammekutt ved en nøkkelfordeling basert på enhetenes andel av generell basis. Dette fordi man da modellen ble vedtatt ønsket å skjerme resultatkomponentene undervisning og forskning. I år med store kutt slår dette svært uheldig ut, da enhetene med størst andel av generell basis bærer størst andel av kutt. Fakultetsledelsen ønsker at denne tilnærmingen til rammekutt revurderes ved utarbeidelse av revidert budsjettfordelingsmodell.

Det kan være ønskelig at Helsefak sine framtidige budsjettfordelinger har en noe mer ekspansiv tilnærming enn dagens praksis med at prototype 10-kostnadene i utgangspunktet ikke skal overstige summen av prototype 10-avsetninger og prototype 10-inntekter. Nivået på de totale avsetningene ved fakultetet gir mulighet til (kortsiktig) overbudsjettering på prototype 10-avsetningene, men dette bør skje innenfor rammene til fakultetets helhetlige økonomistyringssystem / vedtatte budsjettfordelingsmodell.

Det foreslås at Helsefak sin reviderte budsjettfordelingsmodell blant annet skal:

⁶ Revidert budsjettfordelingsmodell for Det helsevitenskapelige fakultet (ePhorte 2012/4408)

- Bygge på komponentene i UiT sin budsjettfordelingsmodell
- Gi enhetene forutsigbare rammer
- Være et aktivt strategisk styringsverktøy for ledelsen
- Utnytte mulighetene som ligger i fakultetets samlede avsetninger
- Ta hensyn til flerårige inntektssimuleringer og langtidsplanlegging

Fakultetsadministrasjonen ved Helsefak har begynt å se på flerårig budsjettering, herunder modeller for flerårige inntektssimuleringer. I den forbindelse er det etablert kontakt med UiO, NTNU og UiB, samt andre fakultet ved UiT.

4. Prinsipper for budsjettfordeling 2017

Størrelsen på bevilgningen til Helsefak for 2017 blir ikke endelig avklart før tidligst i januar 2017, men det meste tyder på at fakultetet må planlegge med trangere rammer enn i år.

Dersom bevilgningen blir om lag slik rammevilkårene framstår pr. i dag, er det sannsynlig at flere av instituttene/enhetene vil få betydelige utfordringer med å legge budsjettet for 2017.

Konsekvensene for den enkelte enhet er avhengig av om alle kjente kutt i bevilgningen for 2017 skal fordeles ut på enhetene, og om dagens aktivitetsnivå skal forsøkes opprettholdt.

Fakultetsledelsen ønsker å gi enhetene forutsigbare økonomiske rammevilkår, og anser det som nødvendig å gjennomføre fakultetets budsjettfordeling for 2017 før bevilgningen til Helsefak er endelig fastsatt. Det foreslås at budsjettfordelingen for 2017 baseres på fakultetets eksisterende budsjettfordelingsmodell og vedtatt tildeling for 2016. Fordelen med dette er at enhetene allerede nå kan gjøres kjent med rammene for 2017, noe som gjør dem bedre i stand til å planlegge aktivitetsnivået for kommende år. Ulempene er at tildelingen til den enkelte enhet ikke nødvendigvis blir tilpasset den nye finansieringsmodellen i sektoren, og at tildelingen samlet sett kan bli for stor eller liten i forhold til bevilgningen som Helsefak får i januar 2017. Tilnærmingen er i tråd med anbefalingen fra økonomidirektøren ved UiT angående fakultetenes håndtering av budsjett 2017.

Forslaget innebærer at budsjettfordelingen for 2017 gjøres uavhengig av ny finansieringsmodell i sektoren og tildelingen fra UiT. På kort sikt gir fakultetets samlede avsetninger rom for å håndtere avvik mellom Helsefak sin fordeling og tildelingen fra UiT.

Dersom fakultetet ønsker en svært forsiktig tilnærming til budsjett 2017 kan man fordele 2016-tildelingen fratrasket alle kjente rammekutt. I så tilfelle vil tildelingen fra UiT sannsynligvis bli større enn bevilgningen som fakultetet har fordelt. Hvis man derimot ønsker en svært ekspansiv tilnærming kan 2016-tildelingen justeres for forventet pris- og lønnsvekst, uten å ta hensyn til rammekutt. Dette vil sannsynligvis bety at fakultetets budsjettfordeling klart overstiger UiT sin bevilgning. Prinsippene som skisseres under ligger mellom disse ytterpunktene fordi man dels ikke vil strupe 2017-budsjettet mer enn absolutt nødvendig, dels unngå at avviket mellom framtidige forpliktelser og avsetninger blir utilsiktet stort.

Det foreslås at enhetenes tildelinger for 2017 fastsettes slik:

- Alle komponenter i budsjettfordelingsmodellen justeres for forventet pris- og lønnsvekst.
- Forsknings- og undervisningskomponenten korrigeres ikke med tanke på produksjon.
- Øremerket tildeling i 2016 videreføres til 2017 med mindre det er klart at dette ikke er realistisk.
- Differansen mellom Helsefak sin budsjettfordeling 2016 og revidert bevilgning fra UiT innarbeides.
- Basisfinansiering av HelPed innføres.
- Tildelte rekrutteringsstillinger⁷ med finansieringsstart 2017 innarbeides
- Konsekvensjusteringer (for eksempel nye studieplasser, rekrutteringsstillinger) innarbeides når disse er/blir kjent

5. Budsjettfordeling 2017

5.1 Budsjetttramme Helsefak 2017

Det legges til grunn at fakultetet gjennomfører intern budsjettfordeling basert på eksisterende budsjettfordelingsmodell⁸ og vedtatt tildeling for 2016. I det ligger at uttelling på resultatkomponentene for undervisning og forskning videreføres fra 2016 og ikke oppdateres i henhold til produksjon i 2015. Videre tas det utgangspunkt i en pris- og lønnskompensasjon på 2,9%, som benyttet av regjeringen for 2016-budsjettet. Dette gir Helsefak en beregnet ramme på 635 mill. kr eks. husleie.

Det forventes at universitetsstyret vil vedta budsjetttrammene for fakultetene basert på en revidert budsjettfordelingsmodell tidligst i januar 2017. Tildelingen vil avvike fra beregnet ramme for Helsefak som legges frem i denne saken. Fakultetet tar ikke sikte på å gjennomføre en revidert budsjettfordeling for 2017, men vil videreføre nye rekrutteringsstillinger og eventuelle strategiske tildelinger til mottagende institutt. Øvrige endringer vil håndteres i budsjettfordelingen for 2018. En revidert budsjettfordelingsmodell vil implementeres på fakultetet fra budsjettåret 2018.

5.2 Intern budsjettfordeling Helsefak

I det videre redegjøres det for komponenter som behandles særskilt i budsjettfordelingen 2017.

Strategisk avtak

Fakultetets strategiske midler er øremerket fremtidige investeringer, satsningsområder innen forskning og utdanning i samarbeid med andre fakultet, spesialisthelsetjenesten og kommunal sektor. For 2017 er de strategiske midlene beregnet til 20 mill. kr, noe som utgjør 3,1 % av fakultetets ramme eks. internhusleie. Fakultetet har som mål å oppnå et strategisk avtak på 3,5% av rammen på sikt. Pr. dato er 13 mill. kr disponert. Det er imidlertid flere aktiviteter som pr. dato kun har en estimert kostnadsside og det er ikke fastsatt et beløp for felles forskningsutvalg med UNN, belønning evaluator EU, frikjøp og nettverksmidler. Forpliktelser knyttet til de nye

⁷ Tildeling av stipendiatstillinger med finansieringsstart i 2017 – Helsefak (ePhorte 2016/501)

⁸ FS 28-14 Revidert budsjettfordelingsmodell for Det helsevitenskapelige fakultet (ePhorte 2012/4408)

kjernefasilitetene på ISM fremkommer av sak Opprettelse av Tromsøundersøkelsen, BioBank og Eutro som kjernefasiliteter ved ISM⁹, som legges frem for fakultetsstyret i møtet 20.juni.

Kjernefasiliteter ISM

I FS 31/15¹⁰ ble det vedtatt opprettet tre nye kjernefasiliteter på fakultetet; Biobank, Eutro og Tromsøundersøkelsen. Plan for finansiering av disse kjernefasilitetene legges frem for fakultetsstyret i møte 20.juni i sak Opprettelse av Tromsøundersøkelsen, BioBank og Eutro som kjernefasiliteter ved ISM. Fakultetet legger opp til en gradvis innfasing av kjernefasilitetene i fakultetets basistildeling, når merbehov ut over ekstern finansiering fra HOD og Helse Nord er avklart. For 2017 vil imidlertid et eventuelt merbehov på disse tre kjernefasilitetene kunne delfinansieres av fakultetets strategiske midler. Dekan forutsetter at hoveddelen vil finansieres eksternt og ved allerede tildelte ressurser, men fakultetet er villig til å påta seg risiko for eventuell bortfall av ekstern finansiering.

HelPed

I S 02/16, Organisering av Helsepedagogisk utvikling ved Det helsevitenskapelige fakultet¹¹, ble HelPed vedtatt opprettet som egen budsjettenhet. I budsjettfordelingen for 2016 ble det enheten tildelt en ramme på 4,649 mill. kr. Rammen forutsettes videreført i samme størrelsesorden, prisjustert med 2,9%. Finansieringen av HelPed var i 2016 3-delt. 1,500 mill. kr ble dekket av strategisk avtak, 1,500 mill. kr ble dekket av omfordeling basis og resterende 1,649 mill. kr ble dekket av omfordelte midler fra fakultetsadministrasjonen. I budsjettfordelingen for 2017 foreslås det at fakultetsadministrasjonen opprettholder sin finansiering av HelPed, men at andelen finansiert av strategiske midler fra 2017 skal finansieres av en omfordeling i basis.

Øremerkede midler

Øremerkede midler tildelt i 2016 er vurdert sannsynlig videreført i 2017. Usikkerhet er knyttet til både størrelse så vel som videreføring. Dette gjelder øremerkede midler til Rettsgenetisk senter, forskerlinje IKO, Fuge, Tromsøundersøkelsen, KG Jebsen senteret TREC, utstyr samt overgangs- og utenlandsstipend.

Enhet for legeutdanning

Budsjettet vedtatt av Programstyret medisin har tidligere fremkommet under budsjettenheten Fellesmedisin. Denne enheten vil fra budsjettfordeling 2017 benevnes som Enhet for legeutdanning. Budsjetttrammen forutsettes lik som i 2016, prisjustert med 2,9%, med en endring. Grunnet en tydeligere grensegang mellom Enhet for legeutdanning og Seksjon for utdanningstjenester, vil midler avsatt til Felles Utdanningsutvalg i det videre budsjetteres på Seksjon for utdanningstjenester. Midler tilknyttet denne aktiviteten er i budsjettfordelingen flyttet fra Enhet til legeutdanning. Ved behov for endrede budsjetttrammer for enheten for budsjettåret 2017, bes Programstyret medisin ta dette videre med de involverte instituttene.

Samarbeidsmidler

⁹ Opprettelse av Tromsøundersøkelsen, BioBank og Eutro som kjernefasiliteter ved ISM (ePhorte 2016/3277)

¹⁰ FS 31/15 Forslag til tre nye kjernefasiliteter ved Det helsevitenskapelige fakultet (og UNN) (ePhorte 2012/4588)

¹¹ S 02/16, Organisering av Helsepedagogisk utvikling ved Det helsevitenskapelige fakultet (ePhorte 2016/1065)

I budsjettåret 2015 ble samarbeidsmidler/praksismidler, som tidligere var budsjettert på instituttene, flyttet til Seksjon for utdanningstjenester. Ved fusjonen med tidligere HiH og HiN, ble samarbeidsmidler på sykepleie i Harstad og Narvik budsjettert på IHO. Disse midlene flyttes nå til Seksjon for utdanningstjenester som har forvaltningsansvar for midlene. Midlene forvaltes i samarbeid med tjenestene gjennom felles utdanningsutvalg, med det formål å styrke praksisdelen av utdanningene.

Driftsmidler dekanat

Fakultetets dekanat og faglige rådgiveres åremål løper ut 31.07.2017. Driftsmidler tilknyttet disse åremålene for årets siste 5 måneder legges på fakultetsadministrasjonen for viderefordeling. Det forutsettes at driftsmidler videreføres på samme nivå som i dag.

Klinisk ernæring

Finansieringen av studiet i klinisk ernæring er pr. tid ikke avklart. I budsjettfordelingen for 2016 ble det besluttet å holde basisfinansieringen for nye studieplasser på klinisk ernæring og medisin tildelt i 2016 igjen på fakultetsadministrasjonen i påvente av en felles enighet mellom involverte institutt i forhold til fordelingen av midlene. Det er ønskelig at dette prinsippet videreføres frem til studiet er fullt ut utbygd og at avsatte midler årlig omfordeles etter vedtak i Programstyret for ernæringsvitenskap.

Differansen mellom Helsefak sin budsjettfordeling 2016 og revidert bevilgning fra UiT

I S 5/16 Revidert hovedfordeling 2016¹² ble Helsefak tildelt en ramme hvor det fremkom en rekke kutt. Noe var knyttet til avbyråkratiseringsreformen mens andre kutt var ikke tydelig begrunnet i disponeringsskrivet fra nivå 1. Fakultetet besluttet derfor å ikke videreføre kuttet til instituttene, men heller overbudsjettere på fakultetsadministrasjonen. I budsjettfordelingen som legges frem for fakultetsstyret i dag, er rammekutt for 2016 innarbeidet i tildelingen til instituttene.

Tabellen nedenfor viser forslag til budsjettfordeling for 2017. Det er gitt en nærmere forklaring til hvordan de enkelte komponentene er behandlet i budsjettfordelingen for 2017 under tabellen.

¹² S 5/16 Revidert hovedfordeling 2016 (ePhorte 2016/110)

	Budsjettfordeling 2017	TOTALT	IMB	ISM	IKM	IFA	IKO	IPS	IHO	RKBU	Faglige fellesressurser	Legeutdanning	HelPed	Fak.adm
1	Strategisk avtak	19 719 981												19 719 981
2	Generell basis	284 258 087	29 436 920	16 538 604	13 263 564	15 809 315	51 580 168	25 943 262	82 486 776	-	20 895 292	2 115 042	4 783 821	21 405 324
3	Spesielle tildelinger basis	3 727 371	412 140	812 613	-	-	-	318 173	337 520	-	-	-		1 846 926
4	Basis kjernefasilitet	18 830 695	6 446 987	2 185 440	3 015 677	0	0	0	0	0	7 182 591			
5	Forskningskomponent	40 662 495	6 042 795	10 029 974	9 093 578	2 563 619	430 349	1 592 639	2 672 987	2 068 873	190 062			5 977 618
6	Differanse forskningskomponent	-4 568 571	-550 194	-309 266	-277 907	-277 634	-907 674	-423 813	-1 100 828	0	-455 948	0		-265 305
7	Undervisningskomponent	175 494 867	25 343 327	7 155 238	19 617 201	10 938 791	11 116 081	24 114 695	48 492 501	834 706	1 142 904	17 470 547		9 268 877
8	Rekrutteringsstillinger	74 536 061	15 993 498	14 825 510	14 017 538	7 006 675	609 276	8 034 447	7 944 027	861 189	1 517 097	0		3 726 803
9	Formidlingskomponent	2 014 782												2 014 782
10	Øremerket	20 561 335	6 379 800	0	1 000 000	0	600 000	0	0	0	3 030 000	0		9 551 535
	Budsjettfordeling 2017	635 237 102	89 505 273	51 238 112	59 729 650	36 040 767	63 428 199	59 579 403	140 832 982	3 764 768	33 501 998	19 585 589	4 783 821	73 246 540

Tabell 1: Budsjettfordeling 2017

Linje 1- Strategisk avtak

Et samlet strategisk avtak plasseres på fakultetsadministrasjonen og merkes for fremtidige investeringer eventuelt omdisponeres til investeringer og øvrige satsningsområder innen forskning og utdanning i tråd med fakultetets strategi.

Linje 2 – Generell basis

Generell basis beregnes som en prosentvis fordeling av forrige års basis, korrigert for studieplassendringer, nye fag og andre tiltak.

Linje 3 – Spesielle tildelinger basis

Spesielle tildelinger i basis vil speile spesielle tildelinger fra nivå 1 samt basistildelinger på fakultetsnivå av en midlertidig karakter.

Linje 4 – Basis kjernefasilitet

Basis kjernefasilitet skal dekke lønnskostnader ved fakultetets kjernefasiliteter samt driftskostnader man ikke kan forvente å dekke inn gjennom prising av tjenester.

Linje 5 – Forskningskomponent

Fakultetet mottok i 2016 en resultatfinansiering for forskning basert på fakultetets produksjon i 2014. I viderefordelingen av disse midlene fraviker fakultetets budsjettfordelingsmodell fra universitetets modell ved at det benyttes gjennomsnittlig produksjon for tre år som utgangspunkt for budsjettfordelingen. Fakultetets interne budsjettfordeling i 2016, prisjusteres og videreføres i 2017.

Linje 6 – Differanse forskningskomponent

Da fakultetets budsjettfordelingsmodell fraviker fra sentral modell på forskningskomponenten vil differansen håndteres under denne komponenten. Da det ikke er opparbeidet en reserve på komponenten vil et negativt avvik medføre redusert tildeling. Fakultetets interne budsjettfordeling i 2016, prisjusteres og videreføres i 2017.

Linje 7 – Undervisningskomponent

Fakultetets budsjettfordelingsmodell viderefordeler i sin helhet mottatt resultatfinansiering for undervisning basert på fakultetets produksjon to år tidligere. I 2017 videreføres imidlertid budsjettfordelingen for 2016, med prisjusterte satser.

Linje 8 – Rekrutteringsstillinger

I budsjettfordelingen som fremlegges fakultetsstyret fordeles lønns- og driftsmidler for totalt 113 årsverk tilknyttet stipendiatstillinger og 4 årsverk tilknyttet postdoktorer, inkludert historiske rekrutteringsstillinger. Nye stipendiatstillinger vil tilkomme fakultetet på et senere tidspunkt og videreføres til mottagende institutt.

Linje 9 – Formidlingskomponent

Formidlingskomponenten tildeles seksjon for formidlingstjenester for viderefordeling og bruk iht. formålet.

Linje 10 – Øremerket

Øremerkede midler er viderefordelt i samsvar med pålydende verdi fra universitetet. Alle tildelinger fra 2016 forutsettes videreført. Ytterligere øremerker vil tildeles mottagende institutt i etterkant av universitetets budsjettfordeling.

5.3 Risikovurdering knyttet til budsjettfordeling 2017

Som kommentert innledningsvis gir fakultetets samlede avsetninger på kort sikt rom for å håndtere avvik mellom Helsefak sin fordeling og tildelingen fra UiT. Dette har sammenheng med at det er rimelig å anta at fakultetet til enhver tid vil ha en del avsetninger som ikke har forpliktelser som forfaller i kommende budsjettår, noe som gir fakultetet likviditet til å overbudsjettere på prototype 10-avsetningene. I praksis betyr dette at fakultetet har en viss mulighet til å forskuttere bevilgningen, men at dette også innebærer en risiko for at fakultetets avsetninger ikke fullt ut har dekning for framtidige forpliktelser. Jo større differansen mellom framtidige forpliktelser og avsetningene blir, jo større risiko.

I Helsefak sitt budsjett for 2016 overbudsjetterer fakultetet samlet sett med 11 mill. kr på prototype 10-avsetningene. Dersom årsregnskapet for 2016 blir som budsjettet betyr dette at avsetningene ved utgangen av 2016 vil være 11 mill. kr lavere enn framtidige forpliktelser. Hvis derimot budsjettavvikene blir om lag som tidligere, vil det være lite avvik mellom avsetninger og forpliktelser ved utgangen av 2016. Det er viktig å presisere at IHO overbudsjetterer med 6,4 mill. kr i 2016 grunnet fusjonen med tidligere Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Harstad¹³. Fakultetet har initiert en dialog med universitetsledelsen om håndteringen av dette og fakultetet forventer bidrag fra UiT for å dekke deler av det budsjetterte merforbruket.

Rammekuttene som ble presentert i UiTs budsjettkonferanse angir følgende kutt i 2017-tildelingen fra UiT:

- Årlig avbyråkratiseringskutt estimert til 1% i 2017
- Økning i strategiske satsninger universitetsstyret til 4,3% av rammen i 2017
- Kostnader knyttet til egenfinansierte nye bygg
- Økte kostnader til drift/vedlikehold av nye bygg

Disse rammekuttene estimeres til å utgjøre til sammen ca. 11 mill. kr for Helsefak. Kuttene er ikke innarbeidet i forslaget til Helsefak sin budsjettfordeling for 2017. I tillegg er det forutsatt at øremerkede midler på til sammen 4 mill. kr. fra UiT videreføres. Dersom tildelingen fra UiT viser at rammekuttene for 2017 blir som estimert, og at de øremerkede tildelingene til Tromsundersøkelsen, K. G. Jebsen og FUGE ikke videreføres, vil Helsefak sin budsjettfordeling for 2017 bli 15 mill. kr. høyere enn tildelingen fra UiT. Dette vil i så tilfelle innebære en tilsvarende overbudsjettering på prototype 10-avsetningene i 2017-budsjettet, noe som anses som akseptabelt med tanke på det høye nivået på avsetningene ved Helsefak. De endelige rammekuttene som blir kjent når UiT sin budsjettfordeling er klar, forutsettes innarbeidet i Helsefak sin budsjettfordeling for 2018.

I tillegg til usikkerhet knyttet til kutt i tildelingen fra UiT er det aktivitet på fakultetet som man kan beslutte å utvikle og som da vil gi rom for omdisponeringer. For eksempel har fakultetet fire forskerskoler som mottar 2,4 mill. kr årlig. Disse har gjennomgått ekstern evaluering og her kan fakultetet beslutte å omdisponere midler. Dette vil kunne påvirke handlingsrommet på enhetene.

Helsefak har pr. dato fire studier under oppbygging; psykologi, medisin, fysioterapi og ernæringsvitenskap. Kategoriseringen av studieplasser og satsene på disse vil endres med ny finansieringsmodell, samtidig som en ny sats for kandidater trolig introduseres. Samlet sett vil dette imidlertid ikke medføre store endringer i uttellingen for fakultetet. Oppbyggingen av allerede etablerte studier som psykologi, medisin og fysioterapi kan påvirke handlingsrommet på fakultetet i positiv retning, knyttet til så vel basisfinansiering som studiepoengproduksjon. Beregningene av dette fremkommer av vedlegg 1.

På tross av at forslag til budsjettfordeling for 2017 ikke tar høyde for signaliserte rammekutt i 2017, vil fordelingen innebære en ytterligere presset ramme for de fleste instituttene/enhetene. Ved inngangen av budsjettåret 2016 meldte flere institutter om meget begrensede driftsmidler. Bildet er noe krevende å tolke, da fakultetet har stabilt høye avsetninger og pr. dato et mindreforbruk i forhold til budsjett for 2016. Det er også en utfordring at en viktig årsak til at 2016-budsjettet oppleves som akseptabelt er at permanent aktivitet til dels er kortsiktig finansiert

¹³ Konsekvenser av fusjonen for sykepleierstudiet i Harstad, Narvik og Hammerfest (ePhorte 2016/1110)

med blant annet prototype 10-avsetninger. Et eventuelt bortfall av slik kortsiktig finansiering vil skape utfordringer for flere av enhetene hvis dagens aktivitetsnivå skal videreføres. Fakultetsledelsen gjennomfører dialogmøter med samtlige institutt og seksjoner i løpet av høsten, hvor blant annet budsjettmessige utfordringer for 2017 blir diskutert. Budsjettavvik følges i tillegg tett opp gjennom budsjettåret gjennom månedlige økonomirapporter til ledelsen samt tertialvise rapporter til fakultetsstyret.

Ved å implementere kutt i ettertid søker fakultetet å unngå å redusere rammene til enhetene mer enn nødvendig. Dette gir fakultetet tid til nødvendige omstillinger for å møte de fremtidige økonomiske rammene på en bedre måte. Signalene fra UiT tilsier ytterligere kutt i bevilgningen i 2018. Basert på dette forventer Helsefak å måtte ta høyde for et rammekutt på 34 mill. kr i perioden 2017-2018. Dette tilsier at fakultetet må jobbe for at UiT har en samlet strategisk tilnærming til omstillingene, fremfor en reduksjon i tildelingen til underliggende enheter basert på andel av basisfinansiering.

Arnfinn Sundsfjord
dekan

—

Kjetil Kvalsvik
fakultetsdirektør

—

Saksbehandlere: seksjonsleder Ann-Sofie Rydningen og økonomirådgivere Stein-Bjørnar Holmbukt og Kine Nilsen, seksjon for personal- og økonomitjenester

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Oppbygging av nye studieplasser Helsefak 2016-2024
- 2 Beregninger bak budsjettfordeling 2017 ved Det helsevitenskapelige fakultet